

Bronka Nowicka - Đurđica Čilić Škeljo

Nahraniti kamen

Žličica

Pokojnici stavljaju šećer samo onda kad im gurnemo žličicu u ruku i sami opisujemo kružnicu po dnu šalice. Kristalići šećera imitiraju tornada, zračni vrtlozi postavljaju listiće čaja na vrtuljak. Vrte se i nakon što su se žličice, odložene na tanjuriće, ohladile.

Neka bude pokret. Neka mrav bježi preko stolnjaka vukući mrvicu kolača. Treba nam osa iznad stola. Neka nešto zuji. Neka ukine tišinu te scene, prije nego što pokojnici progovore jezikom koji smo za njih sastavili od tankih papirića sačuvanih riječi. Prije nego što se skrijemo iza njihovih leđa i počnemo govoriti umjesto njih, zamišljajući da miču usnama. Poslije ćemo nad tanjure prinijeti njihove prste koji će razlomiti kekse, pokupit ćemo mrvice njihovim jagodicama, koje ćemo mi polizati. Na kraju, umorni od težine marioneta, spustit ćemo njihove ruke na koljena, prihvaćajući da tu završava i popodnevni čaj i uspomena.

Pokojnici se ne odijevaju sami. Mi to činimo za njih. Isto je i sa češljanjem, brijanjem, stavljanjem ukosnica i zakopčavanjem manžeta. I s paljenjem peći i micanjem čajnika koji pišti.

Treba im očistiti cipele. Liznuti za njih poštanske markice i poslati pisma koja neće stići nama. Neće se sjetiti ničeg čega se mi za njih ne sjetimo, pa tako i na nas misle našim mislima.

Događa se da na vrućini sjede s rukavicama i vunanim kapama. Ili s kapama od snijega – pokraj smrznute rijeke, gdje smo ih zaboravili prošlog proljeća.

Dijete ostavlja djeda nad šalicom čaja. Sutra će opet doći i zašećeriti ga. I opet. Sve dok ne potroši sav šećer na svijetu.

Zavjesa

Nedjelja je tiha retardirana djevojka u bijelim dokoljenkama. Na kraju pletenice ima svilenu mašnu. U šešir joj ubadaju broš u obliku trešanja. Ne štede sitniš za sladolede, neka ima čime ciljati prema predebelu jeziku. U ruke joj tutnu grane s cicamacama. Neka se ljulja dok pjeva ho-ho. Još i trostruko presavijena maramica. Dobro će doći u crkvi, ako klekne da joj se ne uprljaju koljena.

A sve što nedjelja želi jest promatrati pogrebe. Dirigira im štapićem – neka znaju kamo da idu. Oni se množe, kao da je žalost zarazna bolest.

Najmanju pogrebnu povorku čine mrtvačka kola i jedan ožalošćeni: kobila vuče kolica s djetetom, iza ide otac obitelji. Misli kako je snove pokopao prerano. Sunčano je. Pogrebne se povorke mimoilaze. Skidaju se šeširi. Ožalošćeni gledaju čija je kobila zdravija. A one vire iza naočnjaka da vide kod koje je mrtvački sanduk ukrašeniji, u kojem život izgleda kao da je živ. Pa trkom na karmine.

A na karminama juha i ulašten žlice. Svijet se u njima tako lijepo zrcali, iako naopačke. Kopar pada na krumpir kao zeleni snijeg. Radio zuji poput pčele. Vjetar podiže uštirkane zavjese.

„Ho-ho“, kaže nedjelja. „Ho-ho.“

Koža

Jednoga dana otac je odjenuo pravu kožu šivanu po mjeri. Bila je manje ružičasta, ali deblja od prethodne. Napravio je žute zube i pete. Sjeo je na zemlju i govorio. Najprije samo životinjama. U početku su to bile male životinje, na primjer pauci i mušice. Nakon nekog vremena nije se sramio govoriti pred pticama i psima mješancima. Poslije pred djecom. Zatim je otac razgovarao sa sobom pred svima. Stao je pred ogledalo i gledao ga kao da je prozor. Nitko ne zna što je ondje vidio, ali on se o tome htio posavjetovati s Bogom. Kucao je po stolu.

„Tko je?“ upitao je.

„Bog“, odgovarao je, kao da sama ta riječ može dovesti Boga u kuhinju. Pokušao ga je nazvati telefonom. Bog se nije javljao na pozive.

Otac mi je rekao:

„Kad sam bio dječak, vidio sam sotonu. Ima crni šešir.“

Rekao je i: „Samo psi znaju voljeti.“

To je sve što mi je otac rekao. Sve ostalo sačuvao je za sebe.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License